

Balla Tibor,¹ Padányi József²

Műszaki kiválóságok: Vitéz Czetz Alfonz tábornok

Engineer Geniuses: General Alfonz Czetz

Czetz Alfonz katonai pályafutását szokványosnak is nevezhetnénk, hiszen nagyobb zökkenők nélkül haladt előre. Pedig olyan helyeken és időkben kellett helytállnia, mint az első világháború hadszínterei és az azt követő zavaros időszak. Árkásként és műszaki tisztként kiemelkedő tehetséggel végezte munkáját hazája javára. Elsősorban az út- és hidépítés volt a szakterülete. Épített tábori erődítéseket, továbbá folytatott aknaharcot az első világháború orosz, román és olasz hadszínterén. Kiemelkedő szakmai felkészültsége és hazája iránti rendíthetetlen hűsége emelte egyre magasabb beosztásokba.

Kulcsszavak: útépités, hidépítés, első világháború, orosz hadszíntér, román hadszíntér, olasz hadszíntér

The military career of Alfonz Czetz may be deemed ordinary as he was promoted through the ranks without major difficulties, even if he had to serve in such difficult times as the various theaters of the First World War and turbulent times that followed. Both as a sapper and as a military engineer, he showed excellent professional skills in the service of his country. His main field of expertise was road and bridge construction, yet he also worked on field fortifications and fought in mine warfare at the Russian, Romanian and Italian Theaters of the First World War. His military expertise and unwavering loyalty for his nation elevated him to ever higher ranks.

Keywords: road building, bridge building, World War I, Eastern Front, Russian Theatre, Italian Front

¹ Kutatóprofesszor, Nemzeti Közszerológati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, e-mail: balla.tibor@uni-nke.hu

² Egyetemi tanár, Nemzeti Közszerológati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, e-mail: padanyi.jozsef@uni-nke.hu

Bevezetés

Czetz Alfonz (1. kép) 1882. június 19-én született Bécsben, Czetz Emil és Pichinger Szerafin gyermekeként, római katolikus vallású családban. A kor szokásainak megfelelően megnősült. 1912. április 29-én Fets Margitot vette nőül Budapesten, aki 1964. május 28-án hunyt el a magyar fővárosban. Házasságából három gyermeke született: 1913. január 28-án Emil, 1919. október 15-én Lívia, majd később Sándor.

Az Osztrák–Magyar Monarchiában két leggyakrabban használt nyelven, magyarul és németül beszélt és írt. Sikeres császári és királyi katonai alreáliskolai és katonai főreáliskolai tanulmányok után a császári és királyi Műszaki Katonai Akadémiát végezte Bécsben.³

1. kép: Czetz Alfonz vezérőrnagy

Forrás: JACOBI 1938: 539.

Pályafutása

Katonatiszti pályafutását 1903. augusztus 18-án kezdte hadnagyként a császári és királyi 15. utászászlóalj 5. századában, Klosterneuburgban (2. kép).

2. kép: Az utászaktanya Klosterneuburgban, 1896-ban

Forrás: HEINDL 2023

³ 1717-ben alapították az első „hadmérnöki akadémiát”, amely többszöri névváltoztatás (Ingenieur-Schule, Ingenieur-Akademie, Genie-Akademie) és szervezeti átalakulás után, ebben az időszakban Műszaki Katonai Akadémia (Technische Militär-Akademie) néven működött Bécsben (Mödling). SÁGVÁRI 2017: 39.

1904. november 1-jén áthelyezték a budapesti császári és királyi 7. utászzászlóaljba. Akkoriban (1905–1906-ban) a magyar főváros II. kerületében a Liphthay út 5. alatt lakott. 1908. december 1-jén a császári és királyi utászfelügyelő segéd tisztje lett Budapesten, 1909. május 1-jén pedig főhadnaggyá nevezték ki beosztásában. 1909. december 1-jétől a császári és királyi 7. utászzászlóalj 3. századában teljesített szolgálatot Budapesten, majd 1911. március 1-jétől alakulata 5. századában szolgált Trebinjében.

1912. október 1-jén áthelyezték a császári és királyi 4. árkászzászlóaljba, ahol először a 3. században, majd 1912. december 16-tól az 1. században folytatta pályafutását Villachban. 1914. július 28-án pedig áthelyezték alakulata 3. századához, amelynek parancsnokságát is elnyerte (1. táblázat). A hadvezetést az ösztönözte az átszervezésre – azaz az utász- és árkászfeladatok szétválasztására szervezeten is –, hogy a harceljárás és a technikai eszközök fejlődése mélyebb szakosodást igényelt. 1912-ben a 15 utászzászlóaljból 8 utászzászlóaljat szerveztek, egyenként 4 (később 5) századdal és 1 folyamiaknász-kerettel a pozsonyi zászlóaljnál. Létrehoztak továbbá 14 árkászzászlóaljat, egyenként 3 századdal és 1 hídépítő zászlóalj (Brücken-Bataillon) keretet. Az újonnan fölállított 8 utászzászlóaljból 3, az árkászzászlóaljakból pedig 6 Magyarországról kapta a kiegészítést.

1. táblázat: Az árkászzászlóaljak 1912 és 1914 között

Zászlóalj	Törzs/pótszázad	Hadkiegészítés területe	Parancsnok	Előd alakulatok
1.	Krakkó	I. hadtest	Reimer, Vincenz őrnagy	9. utászzászlóalj 1–3. századából
2.	Krems	II. hadtest	Herkner, Rudolf őrnagy	5. utászzászlóalj 1–3. századából
3.	Görz/Pettau	III. hadtest	Maschek, Leo őrnagy	15. utászzászlóalj 5. és az 1. utászzászlóalj 3. és 4. századából
4.	Villach/Budapest	IV. hadtest	1912–1913 Rükaufer, Karl őrnagy, 1914. Wagner Ferenc őrnagy	4. utászzászlóalj 4. és 5., illetve a 7. zászlóalj 4. és 5. századából
5.	Komárom	V. hadtest	Jobst v. Rupprecht, Friedrich őrnagy	1. zászlóalj 5. és a 13. zászlóalj 1., 4. és 5. századából
6.	Pola/Komárom	VI. hadtest	1912. Gejbic-Marusic, Markus őrnagy 1913–14. Müller, Carl őrnagy	13. zászlóalj 1–3. századából
7.	Szarajevó/Szeged	VII., XII. és XV. hadtest	Conrad, Rudolf őrnagy	12. zászlóalj 4. és 5., a 14. zászlóalj 5. századából
8.	Rovereto/Prága	VIII. hadtest	Schmidt, Franz alezredes	3. zászlóalj 1., 2., 3. századából
9.	Riva/Theresienstadt	IX. hadtest	Lichtblau, Joseph őrnagy	3., 6. és 8. zászlóalj 5. századából
10.	Przemysl	X. hadtest	Hrevkovsky, Joseph őrnagy	9. zászlóalj 4. és 5.; a 10. zászlóalj 5. századából
11.	Lemberg	XI. hadtest	Haluska, Hugo alezredes	11. zászlóalj 1., 2. és 5. századából
12.	Gyulaféhevár	XII. hadtest	1912. Chitik, Viktor őrnagy, 1913. Dvorak, Zdenko őrnagy	12. zászlóalj 1. 2. és 3. századából
13.	Eszék	XIII. hadtest	1912. Lehmayr, Alexander őrnagy, 1913. Jenkner, Otto őrnagy	4. zászlóalj 1., 2. és 3. századából
14.	Linz, S. Cristoforo, Trient	XIV. hadtest	Korb, Ferdinand őrnagy	2. zászlóalj 5., a 3. zászlóalj 4. és az 5. zászlóalj 4. és 5. századából

Forrás: a szerzők szerkesztése SÁGVÁRI 2017: 52. alapján

Sajnos nemcsak előremutató döntések születtek ebben az időben a műszaki csapatok szempontjából, hanem téves intézkedések is. 1917. december 15-én, a háború kritikus időszakában – nem eléggé átgondolt módon – az utászokat és árkászokat úgy szervezték át, hogy egyesített árkász- (Sappeur) csapatot létesítettek. Eltekintve attól, hogy ezzel a céltalan, csak zavart és elkedvetlenedést okozó átszervezéssel a csapathagyományokat is figyelmen kívül hagyták, sőt megsértették, egy olyan műszaki csapattípust állítottak fel, amelynek nem volt előképe. Új parancsnok kinevezésekor mindig meg kellett vizsgálni, hogy előtte utász- vagy árkásztapasztalatokat szerzett-e. Hogy az utászok és árkászok egyesítésének ez a gondolata hová vezetett, azt az 1918-as Piave-átkelés mutatta meg, ahová olyan árkászszászadokat osztottak be, akiknek a vízen járás teljesen idegen volt.⁴

Az első világháborúban

Czetz Alfonzot az első világháború kitörésének pillanatában, 1914. augusztus 1-jén századossá nevezték ki.⁵ A nagy háború több hadszínterén is harcolt, illetve támogatta a többi fegyvernem védelmi vagy támadó tevékenységét. 1914 őszén századával az orosz hadszínterén, a krakkói várban és annak környékén erődítési, hídépítési és egyéb műszaki munkálatokat végzett. A Kárpátokban 1914–15 telén zajlott harcok során erődítési, az 1915. május 2-án lezajlott gorlicei áttörést követő osztrák–magyar offenzíva idején pedig út- és hídépítési tevékenységet végzett a császári és királyi 32. gyaloghadosztály, valamint a 13. császári–királyi lövészhadosztály kötelékében. Kiemelt jelentősége volt ezeknek a műszaki feladatoknak, hiszen a mozgásszabadság megteremtése és fenntartása egy támadó hadműveletben a siker egyik kulcsa.

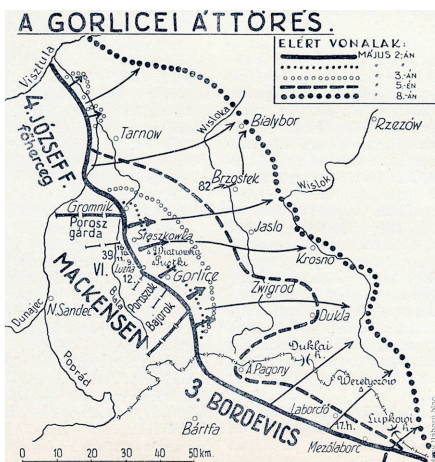
Maga az áttörés a világháború sikeres mozzanata a Monarchia hadereje szempontjából. Az áttörésben a Monarchia haderejéből közvetlenül a német 11. hadseregnek alárendelt VI. hadtest vett részt, amelynek parancsnoka ebben az időszakban Artur Arz von Straussenburg altábornagy volt. Ő így látta az áttörést:

„Elrendeltem – írja emlékirataiban –, hogy a hadtest egész tüzésége koncentrált tömegtűzzel fedje le a Pustki hegyet. Addig soha sem látott sűrűségű, szinte mindent törmelékké változtató lövedékzáró zúdult az orosz állásokra. Hatalmas füst- és porfellegek emelkedtek, és a Pustki hamarosan eltűnt a szemünk elől; a mennydörgő robajban az volt az ember benyomása, hogy egy működő vulkán van előtte. Akkoriban nekünk osztrákoknak – számbelileg oly gyenge és legtöbbször municióhiánnyal küszködő tüzéségünkkel – ez még új volt. A feszültség a tetőfokára hágott bennünk, amikor pontban tíz órakor a rohamállásokból a gyalogság előretört. Gyorsan haladva hamarosan eltűnt a porban és füstben. Vajon sikerült? Mindenki ezt kérdezte. Aztán a délnyugati lejtőn, ahol a füst kezdett elhúzódni, előbb egyes emberek majd egész

⁴ JACOBI 1938: 2.

⁵ HM HIM Hadtörténelmi Levéltár, HM Felülvizsgálati iratok 85. doboz.

sorok kezdtek lefelé sietni. Úgy látszott, hogy a támadás nem sikerült. Ám a visszaözlők sorai egyre sűrűsödtek, tömeggé torlódtak, mely nagyobb lett, mint amelyet a támadásnál bevetetünk – most már világosan felismertük: a lejtőn lávaként visszaözlő tömeg – oroszokból áll. Hadifoglyok ezrei, akik szerencsésnek tartották magukat, amiért a pokolból megmenekültek. A hegy a miénk volt – az első lyuk az ellenséges álláson.”⁶

3. kép: A gorlicei áttörés vázlata
 Forrás: DOROMBY–REÉ 1939: 226.

Czetz Alfonz a 32. hadosztálynál Krakowice és Putnik között aknaharcot irányított. 1915 júniusában Kuthenicénél megsebesült, és gyógyulása után, 1916 augusztusáig hátországi beosztásban volt. 1915. október 16-án áthelyezték a császári és királyi 4. árkászszázalaj pót-századához. 1916 augusztusa és decembere között a románok által fenyegetett Erdélyben tevékenykedett. 1916 utolsó hónapjában a harctéren megszervezte a 9/7. árkászszázadot, s annak parancsnokaként volt részese a román hadszíntéren folytatott küzdelemnek. Századával részt vett a Románia elleni hadjáratban, Bukarest elfoglalásában. Részese volt a császári és királyi 145. gyalogdandár védőállásai kiépítésének a Szeret folyó melletti harcokban, a Putna folyó hídjai sorozatos helyreállításának és a romániai tartós harcállások kiépítésének. 1918. február 1-jén a császári és királyi 32. árkászszázalaj állományába került. 1918 májusától a császári és királyi 7. lovashadosztály alárendeltségében tevékenykedett alakulatával Ukrajnában, lerombolt utak és hidak helyreállításában, alagutak és utak építésében vett részt. 1918 augusztusában a császári és királyi 15. árkászszázalaj parancsnokává nevezték ki, és e beosztást látta el a világháború végéig az olasz hadszíntéren.⁷

⁶ POLLMANN 2015.
⁷ JACOBI 1938: 504.

A világháború után

1918. november–decemberében a budapesti árkászszázlőalj parancsnoka volt. 1920. március 6-án áthelyezték a budapesti egyesített felszámoló árkász pótkerettől a miskolci honvéd utászszázlőaljhoz. 1920. március 9-től a miskolci honvéd utászszázlőalj parancsnokaként tevékenykedett, szolgálati helye Budapesten a Vilmos főherceg laktanyában volt. 1920. április 3-án pedig őrnagy kinevezést kapott.

1921. február 1-jétől a budapesti és a miskolci utászszázlőalj összevonásával létrejött budapesti utászszázlőalj (1921. május 30-tól az alakulat megnevezése: magyar királyi 1. honvéd utászszázlőalj) törzsében szolgált. 1922. január 25-én alezredessé nevezték ki beosztásában. 1922. június 15-én tanácsnokká nevezték ki a vallás és közoktatási minisztérium XIV. osztályán Budapesten, egyidejűleg áthelyezték a magyar királyi 1. honvéd utászszázlőaljhoz a fővárosba, ahol az anyagkezelő hivatal főnökeként ténykedett. 1922. július 22-én a trianoni békeszerződés rendelkezései következtében nyugállományba helyezték, majd 1923. január 1-jén visszahelyezték tényleges állományba. 1923. június 1-jén áthelyezték a budapesti Honvédelmi Minisztérium 3. osztályára. 1925. július 1-jén tanácsnokként a Honvédelmi Minisztérium 1. osztályának állományából áthelyezték a létszám feletti állományába. 1927. február 1-jén a Külügyminisztérium XIV. osztálya „B” kiegészítő alkalmazású állományába került, s egyúttal áthelyezték a 3. utászszázlőaljhoz, az egyesített honvéd hidászszakaszokhoz történt egyidejű tartós vezénylés mellett. 1927. május 10-től 1927. szeptember 15-ig tartóan vezényelték a Belügyminisztérium VI. Ruisk II. osztályához. Közben 1927. június 1-jén áthelyezték a 3. honvéd utászszázlőaljtól a Külügyminisztérium XIV. „B” egyesített honvéd hidászszakaszok kiegészítő alkalmazású létszám feletti állományába. 1927. szeptember 1-jén tanácsnokként áthelyezték a budapesti magyar királyi 1. honvéd vegyesdandár-parancsnokság állományába. 1927. november 1-jén főtanácsnoki kinevezést kapott. 1928. július 1-jén áthelyezték a budapesti 1. honvéd vegyesdandár Pénzügyminisztérium számvivőség kirendeltségtől az 1. honvéd vegyesdandár „B” állományába. Akkoriban a II. kerületi Fazekas utca 12. alatt élt a fővárosban. 1933. október 18-án ezredessé és a magyar királyi 1. honvéd vegyesdandár műszaki parancsnokává nevezték ki Budapesten, amely beosztást 1938. április 30-ig látta el. 1935. november 1-jén tábornokká (a vezérőrnagy rendfokozat korabeli megnevezése) nevezte ki az ország kormányzója.⁸

Ebből az időszakból találtunk egy feljegyzést, amelyben katonai szerepvállalásáról írnak. 1937-ben jeles diplomáciai esemény zajlott a fővárosban, hiszen III. Viktor Emánuel olasz király vendégeskedett hazánkban. A tiszteletére rendezett díszszemlén, idézzük: „... végül gépkocsizó utászalakulatok vonulnak fel. Vitéz Czetz Alfonz tábornok vezetésével gördülő alvázra szerelt motorcsónakok, pontonok és fényszórók alkotják ezt a csoportot...”⁹

⁸ HM HIM Hadtörténelmi Levéltár, HM Felülvizsgálati iratok 85. doboz.

⁹ Díszmenet! Fejedelmi pompával tisztelgett... 1937: 5.

Azt a tiszti csoportot is ő vezette, amely az olasz külügyminiszter, Ciano gróf látogatásakor tisztelgett a rákoskeresztúri, hősi halált halt olasz katonák emléke előtt.¹⁰

1938. június 1-jén egészségügyi okokból szolgálatképtelenné nyilvánították, majd szabadságon tartózkodott. Az 1915-ben az orosz hadszíntéren golyó által a jobb lábszárán elszenvedett sebesülés következtében ugyanis 1917 óta a derekában, ízületeiben fájdalmat érzett.¹¹ 1938. augusztus 1-jén nyugállományba helyezték, utána Budapest I. kerületében lakott. Nyugdíja 1000 pengőt tett ki, 1936-tól a budapesti II. kerület Ilona út 8. földszint 1. alatt lakott. 1950-ben hunyt el.¹²

Elismerései, kitüntetései

Szakmai tehetségét, katonai erényeit számos osztrák–magyar, illetve több magyar kitüntetés adományozásával is elismerték. 1908. december 2-ától a Katonai Jubileumi Kereszt, 1915. május 7-étől a Katonai Érdemkereszt III. osztálya hadidíszítménnyel (1917. január 9-től kardokkal), 1915. augusztus 7-étől a Bronz Katonai Érdemérem (később kardokkal), 1917. május 3-ától az Ezüst Katonai Érdemérem kardokkal, 1917. november 27-től a Károly Csapatkereszt, 1918. május 5-től az Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya hadidíszítménnyel és kardokkal, 1920. október 29-től a Sebesültek Érme, szalagján egy sávval, 1923. augusztus 18-ától a Tiszti Katonai Szolgálati Jel III. osztálya, 1928. június 16-ától a kormányzói dicsérő elismerés látható jelét képező Magyar Koronás Bronzérem, 1930. február 8-tól a Magyar Háborús Emlékérem kardokkal, sisakkal, 1933. augusztus 18-tól a Tiszti Katonai Szolgálati Jel II. osztálya, 1934. december 12-től a Magyar Érdemkereszt II. osztálya, 1943. szeptember 16-tól pedig a Nemzetvédelmi Kereszt kitüntetésekkel viselhetette. A külföldi kitüntetések közül 1917. március 29-től a Német (Porosz) Vaskereszt II. osztályának birtokosa volt.

Befejezés

1937. március 17-től vitézi címet viselt. 1938. május 23-án Székesfehérváron avatták vitézzé, 1902 társával együtt¹³ (4. kép).

¹⁰ Gróf Ciano látogatása az olasz hősi temetőben 1936: 3.

¹¹ HM HIM Hadtörténelmi Levéltár, HM Felülvizsgálati iratok 85. doboz.

¹² HM HIM Hadtörténelmi Levéltár, HM 4. osztály 1941.

¹³ HM HIM Hadtörténelmi Levéltár, HM Felülvizsgálati iratok 85. doboz.

4. kép: A vitézek avatása 1938-ban

Forrás: Siklósi Gyula Várostörténeti Kutatóközpont 2020

Éz volt az utolsó nagyszabású, ünnepélyes, ilyen jellegű ceremónia. Érdemes megemlíteni azt, hogy ekkor helyezték el az alapkövét a Vitézi Székháznak is. A Schmidl Ferenc tervei szerint, 1940-ben felépült Vitézi Székház nagytermét Aba Novák Vilmos által készített falfestmény díszítette, míg kívül impozáns kőszobrot kapott. Az Ohmann Béla által megálmodott és kivitelezett Magyar Vitéz a mai napig viták keresztútjében áll.¹⁴

Nincs tudomásunk arról, hogy bármilyen írásművet hagyott volna az utókorra. 1939 és 1944 között több magyar vállalat igazgatótanácsában foglalt helyet, köztük a Fonáلكészítő Rt.,¹⁵ az Abádszalóki Gőzfűrészes és Gőzmalom Rt.,¹⁶ az Oláh Sándor Textiláru-kereskedő és Hímzőgyár Rt.,¹⁷ a Talpfa-, Bányafa- és Tűzifakereskedelmi Rt.,¹⁸ a Gardenia Csipkefüggöny és Szövőgyár Rt.,¹⁹ a Fonalkikészítő Rt.²⁰ és a Márer Benő és Társa Faipari és Fakereskedelmi Rt.²¹ szerepel.

Felhasznált irodalom

Díszmenet! Fejedelmi pompával tisztelgett a honvédség III. Viktor Emánuel előtt (1937). *8 órai ujság*, 1937. május 21. Online: https://adt.arcanum.com/hu/view/8OraiUjsag_1937_05/?query=czetz-+alfonz&pg=196&layout=s

¹⁴ A vita lényege, hogy egyesek szerint a szobor Zrínyi Miklóst ábrázolja, így az ő nevét kellene viselnie, míg mások – így a jelenlegi városvezetés is – ragaszkodik a Magyar Vitéz megnevezéshez. Részletesen lásd NÉGYESI 2021.

¹⁵ Nagy Magyar Compass 1942: 430.

¹⁶ Nagy Magyar Compass 1942: 205.

¹⁷ Nagy Magyar Compass 1942: 459.

¹⁸ Nagy Magyar Compass 1942: 198.

¹⁹ Központi Értesítő 1944: 1084.

²⁰ Központi Értesítő 1944: 461.

²¹ *Gazdasági, Pénzügyi és tőzsdei kompasz 1939–1940: 470.*

- DOROMBY József – REÉ László szerk. (1939): *A magyar gyalogság. A magyar gyalogos katona története*. Budapest: Reé László Könyvkiadó- és Terjesztővállalat.
- Gazdasági, Pénzügyi és Tőzsdei kompassz (1939–1940): 15. évfolyam 3–4. kötet* (1939). Pesti Tőzsde Kiadása.
- Gróf Ciano látogatása az olasz hősi temetőben (1936). *Az Est*, 1936. november 15. Online: https://adt.arcanum.com/hu/view/AzEst_1936_11/?query=czetz+alfonz&pg=176&layout=s
- HEINDL, Victoria (2023): *Damals bei uns in Klosterneuburg*. 2023. június 11. Online: <https://m.noen.at/klosterneuburg/pionierkaserne-damals-bei-uns-in-klosterneuburg-370457608>
- HM HIM Hadtörténelmi Levéltár, HM Felülvizsgáló iratok 85. doboz.
- HM HIM Hadtörténelmi Levéltár, HM 4. osztály 1941.
- JACOBI Ágost szerk. (1938): *Magyar műszaki parancsnokságok, csapatok és alakulatok a világháborúban. 1914–1918*. Budapest: Közlekedési Nyomda Kft.
- Központi Értesítő 1944. 69. évfolyam 2. félév, 33. szám. Online: https://adt.arcanum.com/hu/view/Kozponti_Ertesito_1944_2/?query=czetz+alfonz&pg=253&layout=s
- Nagy Magyar Compass (1942): *Iparos-részvénytársulatok*. Online: https://adt.arcanum.com/hu/view/MagyarCompass_1942_2/?query=czetz+alfonz&pg=429&layout=s
- NÉGYESI Lajos (2021): *Kell-e nekünk Zrínyi Miklós emléke? Ohmann Béla székesfehérvári Zrínyi szobra. Hadtudomány*, 31(4), 135–152. Online: <https://doi.org/10.17047/HADTUD.2021.31.4.135>
- POLLMANN Ferenc (2015): *A gorlicei áttörés. nagyhaboru.blog.hu*, 2015. május 6. Online: https://nagyhaboru.blog.hu/2015/05/06/a_gorlicei_attores
- SÁGVÁRI György (2017): *Az Osztrák–Magyar Monarchia haderejének műszaki csapatai a Nagy Háború előestéjén. Szervezet, külsőségek – kultúrtörténelmi kitekintéssel*. In ZÁVODI Szilvia (szerk.): *A Hadtörténelmi Múzeum Értesítője 17*. Acta Musei Militaris in Hungaria. Budapest: Hadtörténelmi Múzeum, 39–78. Online: <https://real-j.mtak.hu/20309/1/a-hadtorteneti-muzeum-ertesito-je-17-acta-muse.pdf>
- Siklósi Gyula Várostartörténelmi Kutatóközpont (2020): *82 éve ezen a napon volt vitézavatás Székesfehérváron*. 2020. május 22. Online: www.szekesfehervar.hu/82-eve-ezen-a-napon-volt-vitezavatas-szekesfehervaron